

VISION FÖR SKARPNÄCKS FRIA SKOLA

Skarpnäcks Fria skola - elevernas skola

- där man trivs och har kul och lär sig av bara farten
- där dörrarna är öppna och alla känner alla
- där öppen nyfikenhet och utforskande attityder är en självklarhet

Delaktighet och samarbete

På vår skola:

- är alla delaktiga och föräldrar, pedagoger, elever samarbetar
- bestämmer vi tillsammans och tar oss tid med demokratiska processer
- uppskattar vi olikheter och ser att mångfald bidrar till ökad tolerans och förståelse

I vårt kooperativ samarbetar föräldrar, pedagoger och elever för att förverkliga vår drömskola. Vi skapar trygghet och gemenskap där varje elev är delaktig och får erfarenhet av att ingå i ett samarbete mot egna och gemensamt uppsatta mål. Med stigande ålder och mognad ökar elevernas ansvar och inflytande över undervisningens innehåll och utformning.

Genom föräldrarnas arbetsinsats (t ex administration, disk, städ, föräldrafritids osv.) möjliggörs att ha en skola med många pedagoger och flexibilitet för att kunna tillgodose olika behov. I skolan arbetar vi ofta i mindre grupper och med ett personligt bemötande. Föräldrarnas naturliga närvaro bidrar till kvaliteter som trygghet och gemenskap där alla är kända för varandra och bryr sig om skolans inre och yttre miljö.

På SFS sträcker sig utbildningen från förskola till årskurs 9. Vi har åldersblandade grupper och integrerad fritidsverksamhet. De äldre eleverna kan själva driva olika former av verksamheter på skolan som även riktar sig mot grannar och allmänheten i övrigt. Det kan till exempel vara en tidning eller en kafeteria.

När regler behövs formar vuxna och barn dem tillsammans. Alla ska få vara med och bestämma och påverka sin vardag. Vi bygger upp forum för delaktighet och inflytande som elevråd, klassråd, samlingar, utvecklingssamtal och stormöten.

På skolan möts människor med olika etniska, kulturella och sociala bakgrunder. Genom att vi lär känna varandra och samarbetar motverkas segregation och utanförskap. Alla ska ha en plats och respekteras för sina egna unika kvaliteter.

Vi motverkar traditionella könsroller och har en jämn könsfördelning bland pedagoger. Alla pedagoger delar på ansvaret för undervisning, omsorg och de praktiska vardagssysslorna. Vi vill bidra till att eleverna utvecklas bortom stereotypa ideal om hur flickor och pojkar skall vara. Frihet att välja oavsett kön ska vara en självklarhet.

Värderingar och förhållningssätt

På vår skola:

- värnar vi om lusten att lära och undviker tvång
- utgår vi från elevernas behov och motivation
- är självkänsla och trygghet basen för allt lärande
- värdesätter vi ett empatiskt förhållningssätt och språk

Ömsesidig respekt i ord och handling – dialog i stället för knytnävar

Vår inspiration när det gäller förhållningssätt kommer från Nonviolent Communication (NVC) och Freinet. Vi utgår från att det finns en **inre motivation** att lära och utvecklas hos alla och värnar om att eleverna integrerat med meningsfullt skolarbete fungerar tillsammans som grupp. Eleverna ska få uppleva fördelarna med samverkan samtidigt som de utvecklar **självständighet**. För att bibehålla en öppen och utforskande attityd är **frivillighet** grundläggande och vi har en ständig dialog kring motivation och **eget ansvar**.

Med NVC ger vi eleverna redskap att kunna uttrycka sig med **respekt** för sig själv och andra och att kunna lösa konflikter. Alla vuxna arbetar för att främja goda relationer och förebygga mobbing och kränkningar.

Genom att ”alla känner alla” skapas en **trygghet** för eleverna där de blir sedda och vågar uttrycka sina åsikter och önskemål. Eleverna utvecklar ett kritiskt tänkande som leder till många diskussioner och ett ständigt utbyte av idéer.

Pedagogernas samarbetar tätt och har ett gemensamt förhållningssätt. En genuin omtanke och vilja att empatisk förstå individernas behov präglar skolans atmosfär.

En levande skola

På vår skola:

- lär vi oss genom att vara ute i samhället och naturen
- bygger eleverna sin kunskap i sammanhang och genom upplevelser
- välkomnas elevernas kreativa tankar och idéer

Vi arbetar ämnesövergripande med teman. Naturen och samhället är självklara platser för att uppleva, utforska och lära och vi rör oss mellan arbetsplatser, museum och klassrum, mellan skogen och gymnasalen. I våra teman finns plats för kreativt skapande och olika uttrycksformer. Arbetet avslutas gärna med utställningar och café.

För att växa som individ är gruppen viktig. Att både kunna vara sig själv och att kunna samspela med andra i en grupp är viktiga kompetenser. Vi arbetar med drama och musik, kill- och tjej snack och har flera traditioner för hela skolan där eleverna får umgås över klassgränserna (t ex vakbad, OS, höstvandring). Det är också vanligt att äldre elever är med och hjälper de yngre.

Skolans rum erbjuder en stimulerande och funktionell arbetsmiljö som inspirerar till lek och lärande. Här finns ett väl utbyggt bibliotek och tillgång till datorer och internet för att ge möjligheter att söka fakta.

Skolan har ett aktivt utbyte och samarbete med grannar och övriga samhället. Vi bjuder in gäster som representerar en mångfald av åsikter och erfarenheter som vi får del av. Internationella kontakter bidrar till vidgade perspektiv och ökad förståelse för olika livsvillkor. Vi har vänskolor med utbyte i flera världsdelar.

Det behövs lugn i den egna själen för att vara kreativ.

Mycket mat och miljö

På vår skola:

- **är kretslopps-tänkande och arbete för ett hållbart samhälle hjärtefrågor**
- **serverar vi vällagad mat av ekologiska råvaror**
- **har vi som mål att alla känner lust och glädje att vistas i naturen**

Köket är en central plats för alla på skolan. Här möts personal och elever för att hjälpa vår egen kock att laga mat, göra mellanmål, baka något gott eller bara prata lite. Vi lagar mat med råvaror som är valda utifrån vad som är bäst för miljö och hälsa och vår mat är i huvudsak vegetarisk. Alla hjälps åt att skapa en trevlig miljö att äta i och eleverna får tidigt del av ansvaret att servera och duka till sina klasskamrater.

Hemkunskapsundervisningen involverar eleverna i det dagliga köksarbetet och fokus ligger på att hitta glädje och lust inför att äta och laga bra mat.

Hos oss vill vi att alla elever ska kunna känna sig hemma i naturen. Tillsammans odlar vi, gör upp eld, vi lär oss hantera kniv och yxa och att laga mat på stormkök. En positiv bild av naturen är för oss nyckeln till ett starkt miljöengagemang och en knuff för självkänslan. När vi ser hur vi passar in i naturens kretslopp, hur vi kan bruka den, njuta av den och ge tillbaka till den, kan vi tillsammans arbeta mot ett hållbart samhälle.

På skolan arbetar vi för att alla ska känna respekt och omsorg för allt levande, för vår omgivning och oss själva. Här ser vi oss själva som en del av världen runt omkring oss och förstår vår del i hur framtiden utformas.